

Buitengewoon Moeilijk Onderwijs Een doorsnee klas in een doorsnee BuSO- school

'Jullie beseffen niet wat het betekent om les te geven in het buitengewoon onderwijs.' Veel leraars vroegen de voorbije week begrip voor hun collega die een leerling mishandelde. Je zult maar elke dag geconfronteerd worden met scheldpartijen, geweld, onwillige ouders en diepe, diepe ellende.

Lieven Sioen

'Veertienjarigen met psychosen gaan echt de capaciteiten van een school te boven'

Een school voor Buitengewoon Onderwijs ergens in Vlaanderen. De zon speelt in het groen. Het lijkt of het verlengd weekend al is begonnen in de afdelingen grootkeuken, bouw, tuin, hout- en metaalbewerking. Er is weinig tumult in de klassen of de speelplaats. Met vier vrije dagen voor de deur, willen de leerlingen niet langer blijven dan nodig.

Maar op lange winderige regendagen kan het er wel heftig aan toe gaan in deze BuSO-school. Zo heftig, dat ze er hier niet verbaasd over zijn dat in een andere Vlaamse school een leraar de controle verloor en een leerling hardhandig aanpakte. 'Het zou ook bij ons kunnen gebeuren', geeft de directeur eerlijk toe. 'Wie het tegendeel beweert, stelt zijn school mooier voor dan de realiteit.'

Het onderwerp is delicaat, en om ook de privacy van de leerlingen niet te schaden, geven we geen namen of details. Maar omdat ze het BuSO-onderwijs zo slecht begrepen en ondergewaardeerd vinden, willen de directeur en zijn pedagogisch team ons wel eens een blik gunnen op het leven zoals het echt is in een school voor Buitengewoon Beroepsonderwijs.

We bezoeken het tweede jaar metaalbewerking. De gemiddelde leeftijd van de leerlingen is 14 à 15 jaar, al zit er ook een jongen van 17 bij. De klas is aan het schooljaar begonnen met negen leerlingen, maar eentje is ondertussen uit de school verwijderd. Sindsdien is het iets rustiger in de klas. 'We boeken lichte vooruitgang', zegt de leerlingenbegeleider. De klas heeft de reputatie niet gemakkelijk te zijn, maar is zeker niet de zwaarste van de school. Een doorsnee klas dus, in een doorsnee BuSO-school. Maak kennis met de jongens en meisjes die deze school moet voorbereiden op een leven in de maatschappij.

Kenny

Aan de draaibank staat Kenny. Kenny is veertien jaar en zwak begaafd. Type 1 dus, zoals alle leerlingen op deze school. Maar al in september valt het zijn leraar op dat er meer aan de hand is met de jongen. Soms is Kenny compleet van de wereld. Wanneer de leraar hem vraagt bij de les te blijven, reageert Kenny woedend. Hij roept en tiert en scheldt hem uit voor klootzak. De leraar kan de jongen niet kalmeren. Alleen de inderhaast opgetrommelde leerlingenbegeleider slaagt erin Kenny uit de klas te halen en een tijd in afzondering te plaatsen in een speciaal daarvoor voorziene ruimte, de TAVA, of Tijdelijke Afzondering van Anderen.

Nu ja, afzondering. Meestal zitten er verschillende leerlingen tegelijk in de TAVA. 'Er zijn van die zeldzame dagen als vandaag, dat we nergens moeten tussenbeide komen', vertelt de leerlingenbegeleider. 'Maar er zijn ook dagen dat we van klas naar klas hollen. Het probleem met een gedragsgestoord kind dat agressief wordt, is dat zijn leraar geen enkele impact meer op hem heeft. Wat hij ook zegt of doet, het wakkert de woede van de jongen alleen maar verder aan. Er moet een derde tussenbeide komen om zo'n conflict te doorbreken.'

Bij Kenny blijft het niet bij één incident. Daarom stelt de leerlingenbegeleider samen met hem een gedragscode op. Eenvoudige zaken zoals niet schelden maar uitleg vragen als je iets niet begrijpt. Of fatsoenlijk taalgebruik in de klas. Wat relatief is. want geen enkel personeelslid schrikt hier nog on van

